

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติคนตรีสากลและความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ กับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง โดยมีสมมติฐานการวิจัยคือ ทักษะปฏิบัติคนตรีสากลและความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำกับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเองแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มทักษะปฏิบัติคนตรีสากลและความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มที่ศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ที่เลือกเรียนวิชาคนตรีสากล จำนวนนักเรียน 100 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนตามสภาพจริง (Intact group) จับฉลากแบ่งกลุ่ม และสร้างเงื่อนไขโดยต้องมีความว่างในการฝึกทักษะปฏิบัติในช่วงหลังเลิกเรียนของทุกวัน เป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ จำนวน 30 คน และกลุ่มที่ศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง จำนวน 30 คน ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 20 ชั่วโมง ทั้ง 2 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย สื่อวีดิทัศน์ วิชาคนตรีสากล แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ที่มีครูแนะนำกับแผนการจัดการเรียนรู้โดยการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง แบบประเมินทักษะปฏิบัติคนตรีสากล และแบบประเมินความรับผิดชอบต่อน้ำที่ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบ (MANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะปฏิบัติคนตรีสากลของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ กับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง

2. ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ กับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติดนตรีสากล และ ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ กับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านทักษะปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ กับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มที่จัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติดนตรีสากลโดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจ สอบถามจากครูที่คอยให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆที่นักเรียนเกิดความสงสัยคอยชี้แนะ เช่น ขบวนการฝึก ลักษณะท่าทางการปฏิบัติเครื่องดนตรี วิธีเก็บบำรุงรักษาเครื่องดนตรีสากลดีกว่า การปฏิบัติทักษะดนตรีสากลโดยการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติทักษะดนตรีสากล โดยการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเองนั้น นักเรียนส่วนมากยังขาดแรงกระตุ้น และสิ่งเร้าในการฝึกฝน ทักษะดนตรีสากลเด็กวัยนี้ยังต้องการให้ครูคอยควบคุมแนะนำในการฝึกทักษะดนตรีสากลอยู่ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับโฟลท์ (Fluhr, 1980 : 74) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ของเด็กก่อนวัยเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสร้างสรรค์ด้านดนตรีมิใช่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเอง แต่เป็นสิ่งที่เด็กควรได้รับการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างสรรค์อาจจะจัดรวมอยู่ในกิจกรรมดนตรีอื่นๆ เช่น การร้องเพลงการให้เด็กลองสร้างสรรค์เครื่องดนตรี รูปแบบจังหวะหรือแต่งเพลงขึ้นมา ฟิฟิลด์ (Fifield, 1980 : 41) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมกิจกรรมของเด็กก่อนวัยเรียน อายุ 3-5 ขวบ ผลการศึกษาพบว่า การเรียนการสอนดนตรีของเด็กควรจะสอดแทรกกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์ซึ่งนอกจากจะทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์แล้วยังเป็นการทำให้เด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ทางดนตรีมากขึ้น เช่น เรื่องของจังหวะ เสียงสูง-ต่ำ ความดัง-ค่อย เป็นต้น ด้วยเหตุผลอาจกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำจะทำให้นักเรียนเกิดการกระตุ้นที่จะเรียนรู้ หาประสบการณ์เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัยขึ้นประหยัดเวลาในการเรียนรู้มีการสังเกต รู้จักคิดและสร้างสรรค์ขบวนการเรียนรู้ได้ดีกว่าการศึกษาวีดิทัศน์ด้วยตนเอง

2. ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำ กับการศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีครูแนะนำมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มที่ศึกษาสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง เนื่องจากครูคอยควบคุมดูแลกวดขันในการจัดกิจกรรม มีส่วนกระตุ้นนักเรียนหรือแนะนำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในจุดมุ่งหมายเกิดความเกรงใจและแนะนำทิศทางการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สูงขึ้น จากวุฒิภาวะของนักเรียนในด้านต่างๆ สอดคล้องกับแนวคิดของกัลยา สุริย์ (2546 : 9) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ รวมทั้งคอยติดตามผลงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น การรู้จักรักษาสีหน้าและหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบโดยเคร่งครัด การรักษาทักษะสมบัติของส่วนรวมเหมือนของตน มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้ และกล้าเผชิญต่อความเป็นจริง คำนี้ อยู่เลิศ (2541 : 51-54) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความ รับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเสด็จนครเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีความรับผิดชอบด้าน การเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. สื่อวีดิทัศน์เป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย และนำมาใช้กับวงการศึกษาอย่างกว้างขวางเป็นสื่อที่เร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย สูดสวาท เกษบุรมย์ (2530 : 143) ได้ศึกษาความคิดเห็นและความต้องการนำวีดิโอเทปเพื่อการศึกษาด้านอาชีพสำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า มีความต้องการนำวีดิโอเทปมาใช้ในการฝึกอาชีพอยู่ในชั้นจำนวนมาก และระยะเวลาที่ใช้ควรประมาณ 15-30 นาที ต่อ 1 รายการ และรายการที่เหมาะสมสำหรับการศึกษา ด้านอาชีพควรเป็นการสาธิต เพราะสามารถเห็นภาพได้ใกล้ชิด

การเรียนการสอนจากสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนำมาใช้ในวงการศึกษาอย่างกว้างขวางเป็นสื่อเร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ ทั้งนี้พอสรุปสาเหตุที่ทำให้สื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ดังต่อไปนี้

1. บทเรียนสื่อวีดิทัศน์ เป็นสื่อทางเทคโนโลยีการศึกษาชนิดหนึ่งที่มีคุณภาพ มีโครงสร้าง มีระบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ มีอิสระในการเรียนภายใต้โครงสร้างของบทเรียนนั้น ๆ

2. บทเรียนสื่อวีดิทัศน์ ได้มีการทดลองใช้และผ่านการหาประสิทธิภาพจนได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

3. การเรียนจากบทเรียนสื่อวีดิทัศน์ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมในบทเรียนอยู่ตลอดเวลา คือการให้ความรู้แล้วจึงให้สิ่งเร้า ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียน

เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต (2532 : 177) กล่าวถึงสื่อวีดิทัศน์ว่า สื่อวีดิทัศน์เป็นสื่อที่ไปกระตุ้น การเรียนรู้ โดยผ่านประสาทสัมผัสทางตาและหู สามารถมองเห็นเหตุการณ์ด้วยตาและได้ยินเสียงด้วยหูของตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เพราะมีลักษณะที่เป็นจริงมีความเป็นรูปธรรมมากกว่าตัวหนังสือและคำบรรยาย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าที่เสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปจัดการเรียนรู้และ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้จัดการเรียนรู้ ที่นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติดนตรีสากลโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ไปใช้ควรศึกษา หลักการ เป้าหมาย ขั้นตอนฯลฯ ให้ชัดเจนและปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน ควรกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนาขึ้นและคำนึงถึงสภาพแวดล้อม เพื่อทำการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

2.1 ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในด้าน ทักษะปฏิบัติดนตรีสากล และความรับผิดชอบต่อหน้าที่โดยใช้สื่อวีดิทัศน์กับนักเรียนในระดับอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติดนตรีสากลและความรับผิดชอบต่อหน้าที่โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ กับนักเรียน ในกลุ่มสาระอื่นๆ

2.3 ควรศึกษา เปรียบเทียบ ทักษะปฏิบัติดนตรีสากล โดยใช้สื่อวีดิทัศน์กับตัวแปรตามในด้านอื่นๆ เช่น เจตคติต่อการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้